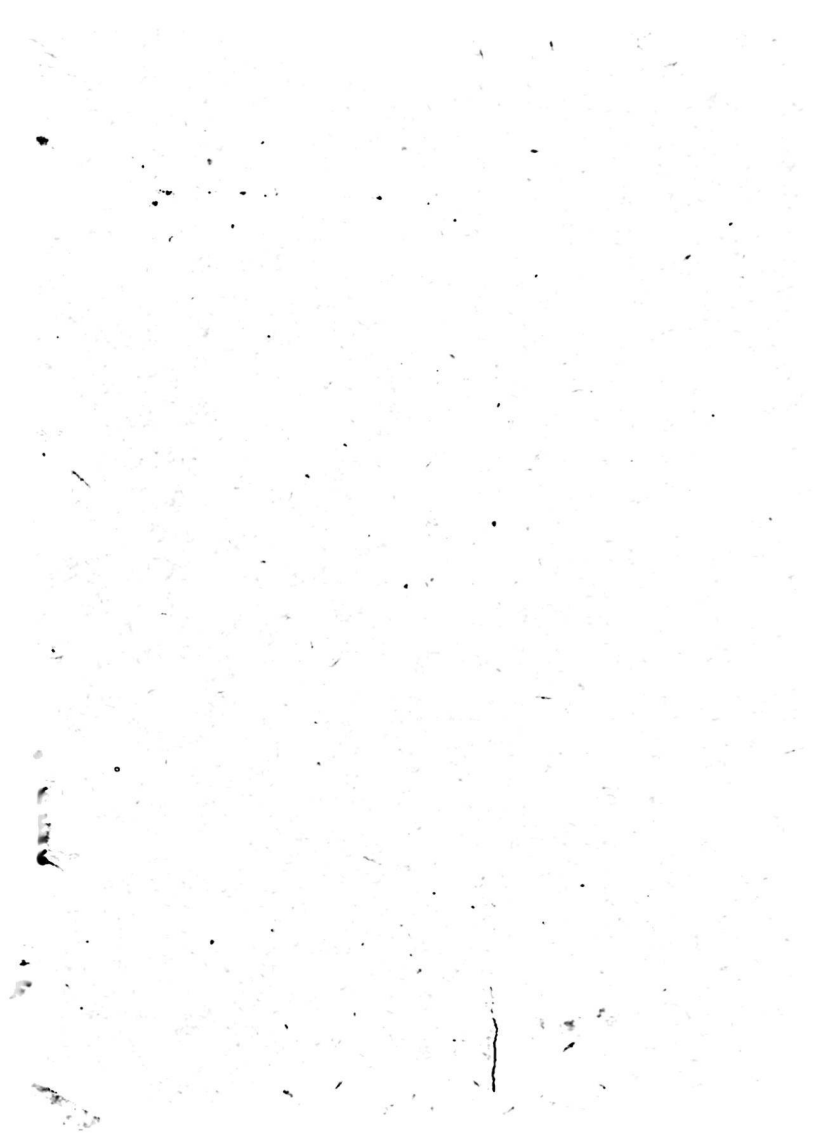

آذربایجان دموکرات فرقه سیدین
مرامنامه و نظامنامه سی

آذربایجان مطبعه سی

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین
سرامنامه و نظامنامه‌سی

.....

بو مرامنامه و نظامنامه آذربایجان دموکرات
فرقه‌سینین بیرنجی کنگره‌سی طرفیندن
مهر آیین ۱۱ نده ۱۳۲۴ ده بیرسی ایله
قبول ایدیلیمیشدر.

کتابخانه شخصی
عبدمن علی‌رضا مرانی

۲ آبان ۱۳۲۴

آذربایجان مطبعه‌سی

فرقه‌میزین مرامنامه‌سی حقیقده

بوتون تشکیل اولونان سیاسی فرقه‌لر ئوز مرامنامه‌لرینی زمان و مکان شرایطینی نظرده دوتماق شرطیله منافعینی حفظ ایتمک ایسته‌دیکلری معین طبقه یا ملتین سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سائر احتیاجلارینین اوزره‌رینده قوراراق ئوزلری ایچون هدف قرار ویریرلر. لاکن ییز بیلرک که زمان همیشه بیر وضعیتده قالمیر، بلکه او جور به جور سیاسی و اقتصادی ده گشیک‌لیکلر ایله اوز - اوزه گلمک‌له برابر هر گون، هر ساعت و هر دقیقه ترقی و تکامله دوغری ایره‌لیله‌یر و بونونلادا منافی حفظ اولوناجاق طبقه یا جماعه‌نین احتیاجلاری ده گیشیر. اونون طلباتی محیطین ترقی و تکاملی نسبتی ایله آرتیر و اولکی مرامنامه جماعه‌نین بو گونکی احتیاجلارینی تأمین ایتمه‌یر. اونا گوره ده آزادیخواه و مترقی سیاسی فرقه‌لر همیشه ئوز مرامنامه‌لرینی زمانین طلبی و منافعین حفظ ایده‌جگی طبقه یا جماعه‌نین احتیاجلاری ایله اویغونلاشدیریر و بو یول ایله‌ده او جماعه‌یه رهبرلیک ایده‌رک اونو ترقی و تکامله دوغرو آپاریر. بو نقطه‌یه توجه ایتمه‌بن فرقه‌لر زماندان و خلقین احتیاجلاریندان

گريده قالير. ايستر - ايسته مز ئوزلري ايچون ارتجاعى بير
موقع دوتورلار.

زمانه ميزين ان معاصر و مترقى فرقه لر يندن اولان، ييش
ميليوندان آرتيق جنوبى آذربايجان ملتينه مستقيماً رهبرليك
ايدمن و بوتون ايران زحمتكش طبقه لري، روشنفكر و
آزادىخواه لارين احترام و اعتماديني قازانمش آذربايجان
دموكرات فرقه سى بو نقطه يه لاقيد قالا بيلمز. بزم فرقه ميز
خلق ميزين ايچريسندن چيخيمش، اونون هر ساحده بوتون
احتياج لارينى دوشونن و بو احتياج لارين تاميني ايچون
دوزگون تدبيرلر آرايان بير فرقه در. فرقه ميزين سرنجى
گنگردسى طرفيندن تصويب ابديلمش مرامنامه ميز و اونون
مقدمه سى آذربايجان ملتينين اوگونكى خصوصى و عمومى
احتياج لارى اوزرينده قورولميش و اونى دا تامين ايديردى.
لاكن تصديق ايتمك لازمدر كه ايكى - اوچ ايل بوندان
اولكى دنيا ايله ايندىكى دنيا دا بير چوخ سياسى و اقتصادى
جه گيشيكليلر عمله كلميشدر كه، اودا آذربايجان ملتينين
احتياج لاريندا تاثير سيز دگلدرد. طبيعى در كه فرقه ميز زمانين
قائدا گيدن دموكراسى و مترقى فرقه لر يندن اولدوغى
ايچون آذربايجان ملتينين بوتون احتياج لارينى نظرده دوتاراق
مرامنامه ميزين بعضى مادد لارين داها دا مترقى، عصره و محيطه
اوبغون اولدا اصلاح اولونماسيني فرقه نين ايكنجى گنگرد
شبه پيشهاد ابدجكدر.

آذربايجان دموكرات فرقه سينين

مر كزى كمىته سى

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرامنامه‌سی

مقدمه

عصرمزد و وجوده گلن جهانشمول بویوک سیاسی و اجتماعی حادثه‌لر گوستردی که خلقلری اسارت آلتینا آلوب اونلارین زحمتیندن سوء استفاده ایتمه‌دن کیچینه بیلمین کهنلمیش و چوروموش اجتماعی وضعیتین محو اولماسی دوری گلیب چاتمشدرد.

بوگون دنیاین خلقلری آچیق‌دان - آچیغا ظلم و فشار زنجیرلرینی ابدی اولاراق قیروب بشریتین بویوک قربانلار بآسینه قازاندیغی آزادلیغی هر قیمته اولورسا اولسون ساخلا- ماق ایسته‌یرلر. اونا گوره هر یرده دموکراسی طرفدارلاری ایله ارتجاع آراسیندا و ئوز حا کمیته‌ینی ساخلاماغا جان آتان بیر اووج ظالم‌لر ایله آزادلیق ایسته‌ین خلق‌لر آرا- سیندا قیزغین مبارزه، گونی - گوندن شدتلنیر.

بوگون اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جهتدن ابتدائی حالدا یاشایان طایفه‌لر و قبیله‌لر بیله هر جور فشار و تضییقین علیهینه چیخوب ئوز حیاتلارینی مستقل و آزاد طرزده قورماق ایسته‌یرلر.

متفکرین و دموکراتیک قوه‌لرین جهانگیرلیک فکرینه دوشن و بین‌الملل ارتجاع مرکزی اولان فاشیست آلمانیا سی اوزه-رینده غلبه چالماسی نه اینکه اروپانین ایره‌لیده گیدن خلقلرینی و حشت و اضطرابدان خلاص ایتدی، بلکه بوتون دنیانی و او جمله دن شرقین صنایع جهندن دالیدا قالمش ضعیف ئولکه‌لرینده یاشایان خلقلرینین ده آزاد اولماق و دموکراتیک دولت یاراتماق امیدینی گوجلندیردی.

آذربایجان ئوز گله‌جگینه بویوک امیدله باخان آزاد و دموکراتیک حیات یاراتماق ایچون هر جور فدا کارلیغا حاضر اولان ئولکه‌لردن بیرسیدر.

یوز ایللرله خلقمیزی اسارت آلتندا ساخلاماق سیاستینی تعقیب ایدن داخلی و خارجی جنایتکارلار، میلیونلار جا آذر-بایجانلیلارین قان تر ابله وجوده گتیردیگری ثروتی چکوب آپارماقلا کفایتلنمهب اونون بویوک تاریخی، قدیم مدنیتی، آهنگدار دیلینی، بیر سوزله ملی وارلیغینی انکار ایدیر و اونی اسارت حالیندا ساخلاماغا چالیشیرلار. لیکن خلقمیز هیچ بیر زمان دشمنلرینه باش اگمه‌میشدیر، او، آغیر مباح-رزه‌لرده ئوز توپراغینین شرافتینی ساخلاماغا موفق اولوب ئوز تاریخی، دیلینی و مدنیتی حفظ ایتمیشدر.

ستار خان و شیخ محمد خیابانی کیمی بویوک سیمالار آذربایجان خلقنین آزادلیقی اوغروندا آپاردیقلاری مبارزه-لرده بویوک فداکارلیقلار گوسترمیش و دنیانی حیرته سالمشدر. استبداد و ارتجاع علیهینه مبارزه‌ده آذربایجان خلقی بوتون ئوز هموطنلرینه کومک‌لر ایتمیشدر. ایندی‌ده ایراندا حقیقی

آزادلیق - استقلال و دموکراسی اصول اداره یاراتماق آذر -
بایجان خلقینین عالی هدفی در. او ایراندا اقلیت تشکیل ایدن
بوتون ملتترین از جمله کردلر، ارمنی لر و غیرلرینین آپار -
دبقلاری آزادلیق حرکاتینین پیشرولریندن ساییلیر. ایرانیلا -
رین هاموسینی بیرلشدیرن و دوست ایدن ده بو آرزو و
آمال در. چونکه رضا خان استبدادینین ظلمی بو خلقلرین هامو -
سینی آیاقدان سالمیشدر. بو ماجرا بیر ده تکرار اولورسا
ینه هامو ایران خلقینی استثناسیز بیر صورتده فلاکت سو
ایده جکدر.

رضا خان استبدادی هیتلرین فاشیست افکار و آمالینی
وطنمیزه کچیره رک ظلم و اسارتی گوجلندیردی. ایران
داخلینده یاشایان آذربایجانلی، کرد، آسوری و ارمنیلره
دوغما آنا دیلینده یازیب اوخوماق، کتاب و روزنامه لر نشر
ایتمک، صنعت و تئاتر اثرلری یاراتماق یرلی اداره و محکمه -
لردن آنا دیلینده استفاده ایتمک امکاتینین منع و قدغن ایتدی.
نتیجه ده خلق لر آراسندا بویوک نفاق وجوده گتیردی. بو
استبداد هیکلینی یخیماسیندان ۴ ایل کیچدیگنه باخمیا -
راق ینده او منحوس سیاست دوام ایتمکده در. بلکه اونی
میدانا چیقاران مرتجع عنصر لر گیت - گیده حیاسیزلاشاراق
خلقه هجومه کیچوب اونین دموکراتیک حرکاتینین بوغماقدا -
درلار.

ارتجاع، مملکتیزین صنایع جهندن ترقی ایدوب گوجللی
و قدرتلی اولماسینی ایسته میر، اونی، نوح ایامیندان قالما وضعیتده
ساخلاما جهد ایدیر. خصوصاً خلقمیزین ترقی چرخنی گری

دوندرمك ايستين بو مرتجعانه سياست عليهينه جدا قيام
ايديلمه ليدر.

بوتون ايران خلقلرينين عمومي آرزولاريندان باشقا آذر-
بايجانين بير چوخ يرلى خصوصيتلري ده واردر كه خلقمزين
فكري بو بويوك سياسي اقتصادي و مدني خصوصيتلرله
مشغولدر. بيز وار قوه ميز ايله نوز ملي وارليقمزي اثبات
ايدوب وطنمزين طالع و مقدراتيني نوز گوج و اراده ميزله
تعين ايتمليك. دنيا وضعيتينين ياراتديغي فرصتن استفاده
ايدوب حياتمیزی ايسته ديگيمز كيمي يعني حقيقي دموكراسي
اصولدا آزاد ياشاماق اساسي اوزره قورماليق. بو فرصتن
استفاده ايتمك ايچون طبقه و صنف آيريلغي نظرده
دوتمايوب هر بير آزاديخواه آذربايجانلنين چالشماسي
لازمدر. بوتون آذربايجاندا ياشيان جماعت، ملت و ديل
آيريلغيني نظره آلمايوب بو يولدا ال اله ويروب سعي
و تلاش گوسترمليدر. دموكراسي و آزادليق ايله آلي
يولوندا بوتون وطنداشلار واحد بير تن كيمي بيرلشمه لي و
هر جور مبارزه يه حاضر اولماليدر.

آذربايجان ايرانين آيري يرلري كيمي معاصر و مدني
مملكت لردن يوز ايللرله دالي قالميشدر. عصرمز ماشين،
ايليكترىك، علم عصرى و بويوك صنايع و ماشين لار ايله تجييز
اولنموش صنعت و فلاحهت عصريدر. بيز اقتخارلا دولو
تاريخيميزه لايق اولماق، اجداديمزين عظمت و شهرتيني
يني دن جانلانديرماق فكرينده بيك. وطنيميزي مترقي صنايع
و حقيقي دموكراتيك بير اولكهيه چويرمه ليك يوخسا

گوجلیلرین اسارتی آلتندان قورتارا بیلمه‌یب چوق تیز بیر زماندا محو اولا بلریک.

سیاسی اقتصادی و مدنی حیاتی‌نی زمانین تقاضاسینا گوره قورا بیلمه‌ین چوروموش کهنه اجتماعی وضعیتین منگنه‌سینده اسیر قالان بیر ملت اوزون بیر مدت اوز استقلال و آزادلیغنی ساقلاماقا موفق اولوب امیرالیست دولت‌لرین اسارتندن خلاص اولا بیلمز. بو اجتماع و طبیعتین پوزولماز قانونلارینداندیر. اونا گوره آذربایجان دموکرات فرقه‌سی آذربایجانین، صنایع، تجارت و علمی فلاحت جهندن ترقیسی حقیقی خلق حاکمیتی و ملی دموکراتیک اصولونین غلبه‌سی ایچون ضروری شرط‌لردن ساییر.

فرقه‌مز ائله بیر زماندا ایشه باشلایر که بوتون دنیاده دموکراسی جبهه‌سینین غلبه چالدیغی کیمی - دنیانین ضعیف و گوجسوز ملت‌لری آتلاتیک منشوری اساسی اوزرینده ئوز حیات‌لارینی ایسته‌دیکلری کیمی قورماق حوقوقینی الده ایتمگه موفق اولموشلار. ملی دموکراتیک بیر تشکیلات اولان آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ایرانین و بالاهص آذربایجانین خصوصیتلرینه گوره اوزینین ان یاخین وظیفه‌لرینی آشاغیداکی شکلده تعیین ایدیر.

عمومی سیاسی مسئله‌لر

۱ - آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ایرانین تمامیت و استقلالیتینی مدافعه ایتمکله برابر آذربایجانین ملی و یرلی خصوصیت‌لرینی نظره آلاراق اونون اقتصادی، سیاسی، مدنی

نرقيسينى سرعتلنديرمك مقصدى ايله بلا تاخير ايلك و شهر
انجمنلرينين ائتخاينا باشلاماسنى طاب ايدير.

۲ - آذربايجانا ايران داخنده مدنى، اقتصادى، تجارت،
ديل و فرهنگ جهتدن محلى مختاريت و اوز حياتينى
ايستهديگى كيمي قورماق ايچون گنیش حقوقلار تحصيل
ايتمك فرقه مزین ان اساسى وظيفه لریندن در.

۳ - فرقه مز فرد آزادليقى نين تايمين ايديلمه سينى انسانلىق
و هموطنلىك حقوقنين مقدس اساسلاريندان ساير و اونون
بولوندا مبارزه ايدير.

۴ - مملكتى فلاكته سوق ايتميش اونين اقتصادى،
اجتماعى و سياسى تنزليه سبب اولوب خلقى ظلمت و جهالته
ساخلايان مستبدلر حاكميتى جدى صورتده محو ايديلمه ليدر
و بيرداها ديكتاتورليقا يول ويريلمه ليدر.

۵ - خلقه سوز آزادليقى، وجدان آزادليقى، مطبوعات
آزادليقى، اجتماع و تشكيلات آزادليقى ويريلمه ليدر
مستبدلر و فاشيزم افكارينى تبليخ ايدن مرتجلر بو بويوك
نعمتلردن محروم ايديلمه ليدر.

۶ - خلقين عمومى راي ويرمه سى يولو ايله مملكتين
دردلرينى قانان و اونين يارالارينى ساغالتماق ايسته ين و
بونا قادر اولان حقيقى خلق دموكراتيك دولتى ياراديلمه ليدر.

۷ - استثناسيز اولماق اوزره ايگيرمى ياشينا چاتمى
بتون كيشى و آروادلار ائتخاب ايتمگه ۲۷- دن ۸۰ ياشينا
چاتانلارا ائتخاب اولماق اختيارى ويريلمه ليدر. ائتخاباتدا
تهديد و تطميع كيمي خائنه حر كترلين قطعى صورتده

قاباغي آنماليدر. خلق مستقيم، متناسب، مخفي بير صورتده
اوز قانوني ييلديرمك امكانينا مالك اولماليدر. آنجاق
بو يول ايله حقيقي خلق نمايندهسي اولان وطن و ملت
خادملريني انتخاب ايتمك ممكن اولاييلر.
تبصره: انتخابات بوتون مملكتده تاخيرسيز اولاراق معين
و قيسا بير مدتده انجام تاپماليدر.

۸- بتون متفق و دموكراتيك ملت لر و خصوصاً ياخين
قوشوموز اولان شورا جمهوريت لري اتقايي ايله اولان صميمي
دوستلوقيمزي ساخلاماق خارجي سياستميزين اساسيني تشكيل
ايتمه ليدر.

۹- دولت تشكيلاتي استبداد و ديكتاتورليق طرفدار
لاريندان و فاشيست فكرلي آداملاردان تميزلنمه ليدر. دولت
قوللوقچيلاري مثلاً: ژاندارم و پليس مامورلارينين قانونسير و
تجاوزكارانه حر كترلرنه هيچ وجه ايله يول ويريلمه مليدر
اختلاس و رشوت خورليق تاميله آرادان قالديريلماليدير.

اقتصاد و تجارت مسئله لري حقنده

آذربايجان دموكرات فرقه سي مملكتي ترقى يولونا
چيخارتماق و خلقين آزادليقيني خارجي و داخلي ارتجاعين
تعرضندن قوروماق ايچون وطنميزين اقتصادياتين اساسلي
صورتده دگيشيلمه سيني و آشاغيداكي اقتصادي تدبيرلرين
حياته كچيريلمه سيني لازم و واجب بيلير.

۱۰- دوريني كيچيروبو، چوروموش اقتصادي اصول،
معاصر و عالي اقتصادي اجتماعي شرايط ايله عوض اولونماليدر.
خلقميز اوز ملي آغير صنايعني وجوده گتيروب اوني

معاصر بیر حالا سالمالیدر و ائله تدبیرلر گورملی در که چوق تیز بیر زماندا ئولکه میز صنایع محصولینا اولان احتیاجینی اوز کارخانالاری واسطه سیله تامین ایتمک ممکن اولسون و مملکت دچار اولدیغی فقر و فلاکتدن نجات تاپوب مترقی و ثروتمند مملکتلر صیراسینا کیچه بیلین.

۱۱ - استبداد دورینده آباریلان خاناناه سیاست نتیجه سینده

آذربایجانین ثروتلری چکلیب آباریلیمیش و اوردا نه بیر گورکملی کارخانا و نه بیر فابریک نه ده آیری بیر مهم صنعت اوجاغی وجوده گلمه میشد. بونی نظره آلاراق آذربایجان دموکرات فرقه سی آذربایجاندا ملی صنایع یارادیلیمسینی فابریک، مکتب و مریضخانه وجوده گتیروب و یوللار چکلمه سی ایچون وسیله لر وجوده گلمه سینی جدا طلب ایدیر و ایالت و ولایت انجمنلری واسطه سیله بونا نائل اولاجاقینه اینانیر. آذربایجانین گلیرنین بویوک قسمتی بو یوخاریداکی تدبیرلریله آذربایجانین آبادلیقنا صرف ایدیلمه لیدر.

۱۲ - تجارتنی، هر جور واسطه لرله گنیشلندیرمک و خلقین

مادی حیاتینی باخشیشلادیرماق ایچون ایشیزلیک علیهینه قطعی تدبیرلر گورولمه لیدر.

اقتصادی حیات و تجارت ایشلرینی ائله آیارماق لازمدر که عموماً تجار خصوصاً خرده و اورتا آل ویرچی و اصناف اقتصادی چتینلیگه راست گلمه سین. بوتون مملکنده اقتصادی دیریلیک جانلانسین و خلقین مادی حیات شرائطی باخشیشلانسین.

۱۳ - پولون قیمتدن دوشمه سینین قاباغینی آلماق ایچون تدبیرلر گورولمه لیدر.

۱۴ - زحمتکش و یوخسوللارین اشتراکی ایله تولید و تعاونی شرکتلر و خریدا کارخانالار یاراتماق، موجود دستگاهلار و ال کارخانالارینا کومک اندوب اونلارین افلاسدان قور تولماسینا همت صرف ایدیلمه لیدر.

۱۵ - صنایعین ترقی و تکاملنی سرعتلندیرمک، کارگر لرین وضعیتینی یاخشیلادیرماق مقصدیله آشاغیداکی ماده لری قانون شکلنه سالماق لازمدر.

آ) بوتون اولکهدده ۸ ساعتلیک ایش گونی تعیین ایدیلمه لی و اضافی ایشه متناسب علاوه مزد ویریلمه لیدر.

ب) فعله قوللوچقی و متخصصلر ایچون اجتماعی یمه قنونی یارادیلیب حیاته کچیریلمه لیدر.

ت) اتحادیه لر و تمام زحمتکش تشکیلاتلاری حقندده خصوصی قانون یارادیلمه لیدر.

پ) اون دورت یاشینا قدر اوشاقلارین ایشله دیلمه سی قدغن ایدیلمه لیدر. ۱۴ یاشندان ۱۸ یاشینا قدر اولان اوشاقلار ایچون ایش مدتی ۶ ساعتدن آرتیق اولمامالیدر.

ج) یتیم و احتیاجی اولان اوشاقلارین ایشدن چیقاریلوب کوجه لرده قالماسی ایچون دولتین حسابنا خصوصی یتیم خانالار آچماق و مکتبلرده یوخسوللارین اوشاقلارینا تحصیلی دوام ایتدیرمک ایچون پولسوز یمک و پالتار ویریلمه لیدر.

چ) ۱۴ یاشیندان ۱۸ یاشینه قدر اولان اوشاقلار ایچون خصوصی صنعت مکتبلری آچیلما لیدر بورادا اوشاقلار گونده

۴ ساعت ایشله مکله صنعت او گرنه ملی و ۴ ساعتده درس اوخومالیدرلار.

(خ) تیزلیکله خصوصی زحمت قانونی وضع ایدیلمه لیدر.
(د) بتون کارگر و مستخدملرین حقوقلاری محفوظ اولماق شرطیله اونلارا هفتهده بیرگون استراحت گونی، آزادلیق گونلری ملی و دینی بایراملاردا استراحت و ایلهده بیر آی مرخصلیک ویریلیمه لیدر.

(ذ) حامله آروادلارا وضع حمله ۶ هفته قالیش وضع حملدن ۶ هفته سورایا قدر مرخصلیک ویریلیمه لیدر بتون حقوقلاری محفوظ اولماق شرطیله.

۱۶ - خلقین منافعی نظره آلماق شرطیله ویرگی اصولنه نیدن باخمالی هر وطنداشین اقتصادی، صنعتی و گلیرینه گوره ویرگی تعیین ایدیلملی، غیر مستقیم ویرگیلر باجاردیقجا آزالمالیدر.

۱۷ - گوستریلن اقتصادی تدیرلری حیاته کیچیرمک ایچون کافی سرمایه ایله آذربایجان ملی بانگی تشکیل ایدمه لیدر.

فلاحت حقیقنده

آذربایجان دموکرات فرقه سی آذربایجان کندلیسینین آج-یوخسول حالا دوشمه سینین گناهینی ایندییه قدر کندلرده اولان فئودال (دره بگیلیک) اصولینده گورور بونا گوره ده فرقه حساب ایدیله که:

۱۸ - تیز بیر زماندا کندلی ایله ارباب مناسباتی معین ایتمکدن اوتری خصوصی قانون وضع ایدیلمه لیدر. دولت

یرلرینی فوریتله کندیلیره پولسین اولماق شرطیله پایلاماق لازمدر. همچنین استبداد دورینین طرفداری اولان و آذر-بایجانلی قویوب قاچمیش ملکدارلارین دا املاکی مصادره اولنوب کندیلرین اختیارینا ویرلمه لیدر.

۱۹ - کندیلیره فلاحتی جانلانديرماق و اکتینه جگکی آرتیرماق مقصدیله اوزون مدتلی و نازل تنزیل ایله چوق بورج ویرمک ایچون بانک کشاورزی نین ایش شرایطنی دگیشدیروب اونی بو احتیاجی تامین ایتمگه قادر بیر حاله سالماق لازمدر.

۲۰ - بعضی اربابلار طرفندن تحمیل ایدیلمیش بدعتلر، بی رحمانه ویرگیلر قالدیرلمالی و ائله بیر شرایط یارادیلمالی در که کندلی اوز محصولی ایله عائله سینی اداره ایدوب انسانا لایق اولان بیر حیات قورا یلسین.

۲۱ - فلاحت ایشینی نظاما سالماق. زحمتکش کندلینین وضعیتینی یاخشیلاشدیرماق ایچون کندلرده کندلی جمعیتلری یارادیلمالی و بو جمعیتلری کندیلرین اوزلری اداره ایتمه لیدرلر.

۲۲ - کندخدالار کندیلرین آراسیندان سچیلیدر.

۲۳ - فلاحتی، معاصر علم و صنعتین بویوک موفقیتلری اساسیندا قورماق ایچون دولت کندیلیره تراکتور و سایر فلاحت ماشینلاریله کومک ایتمیلیدر.

۲۴ - زاندارم و دولت قوللو قچولارینین اوز مقاملاریندان سوء استفاده ایدیب کندیلرین وار یوخلارینی اللریندن آلما-لارینا یول ویرلمه لیدر.

۲۵ - آذربایجان کندیبني قورالتيق و سوسوزليق
 قورحوسيندان قورنارماق ايچون دولت حايينا جشمه لوجوده
 گيروب آرتيزين قورولاري قازديرماق و اونلارا چابلا و
 گول لرین سويوندان لازمينجا استفاده ايتمک امکاني ويرلمني
 بو يوللار ايله فلاحت محصوليني آرتيرمالي و کندلين
 وضعيتي باخشيلاشديرشمايدير.

خلق معارفی حقیقده

آذربایجان دموکرات فرقه سی سوادسزليق و جهالت ايله
 مبارزه ايتمک ايچون خلق معارفی حقیقده آشاغيداکي وظيفه.
 لری ايردنی سورير:

۲۶ - مجلس شورای ملی طرفیندن تصویب ایدیلن
 مجانی و اجباری تعلیماتین سریع بیر صورتده اجراسینی طلب
 ايتمک.

۲۷ - آنا دیلی ملی مدنیتین ترقیسی ایچون قدرتی
 بیر واسطه در اونا گوره بالالاریمز بلا تأخیر ایستهر دولتی
 و ایستهرسه خصوصی مدرسه لرده اوز آنا دیلمیزده تدریس
 ایدیللمیدر لر. بونون ایچون بلا تأخیر درس کتابلاری و سایر
 تدریس لوازماتینی حاضر لاما ق لازم در. آذربایجاندا یاشایان
 باشقا ملت لر: کرده، ارمنی، آسوریلاریندا ئوز آنا دیل لرینده
 مدرسه آچماق حق و اختیار یله فرقه مز کاملاً موافق در.

۲۸ - آذربایجان خلق معارفین ترقی و تکاملنی
 تأمین ايتمک ایچون تبریزده ملی دانشگاه وجوده گتیریللمیدر.

۲۹ - یاشیلاری سوادلاندیرماق، اونلارا معین و
 خصوصی بیلیم ویرمک ایچون بوتون شهر و کندلرده آیریجا

مکتبہ و صنعت ایولری آجیلمائیدر. بو مکتبہ رده مادی
سہوک و تحصیل شرائطی یاراتماق و اونلاری معہ
جہتیندن تمین ایتمک ایچون خصوصی تدبیرلر گورمک
لازمدر.

۳۰ - ابتدائی مکتبہدن دوتموش عالی مکتبہ قدر بوتون
درس کتیلاری و برنامہ لرنہ ینی دن باخیلمائی استبداد وظلم
تبلیغ ایمن سوزلر تعامیلہ اونلاردان چیخاریلب آتیلماالی
و تازہ نسلی دموکراسی و آزادیخواہ روحدا تربیہ ایتمک
ایچون تازہ درس کتیلاری و برنامہ لر یارادیلمائیدر.

۳۱ - شهرلرده و کندلرده معارف و علم اوچلاقلارئین
سای آرتیریلماالی، کتابخانہ لر، قرائتخانہ لر تشکیل ایدیلمہ لی
اهالی ایچون منتظم صورتده کنفرانسلار و برنامہ لی،
علم و فرهنگ واسطہ سیلہ خلقمیزین هصانلارینی آرادان
آیازماقدان اوتری اونلاری مبارزہ یه جلب ایتملی. ینی نسلیمیزی
محو ایلمہ یین تریاکخانہ لر، اخلاقیزلیق ایولری و قومارخانہ لر
آرادان گوتورولمه نیدر، بوتون بو ایشلردن مقصد خلقین
گوزونی آچماق اخلاق و معنویاتینی یو کسستمک اونوی وطنین
استقلالتی و آزادلیغینی ساخلامااق و قوروماق ایچون جدی
مبارزہ لره حاضرلاماقدان عبارتدر.

خلق صحیہ سی

خلقین ساغلاملیغی اونون حیات مبارزہ سی ایچون مهم
شرطلردندر. بونا گورده خلق صحیہ سی نین قیدینه قالماالی
آذربایجان دموکرات فرقه سی بویوک مسئله لردن بلیر او
خصوصده آشایداکی تدبیرلرین حیاته کچیریلمه سینلی طلب
ایدیر.

۳۲ - موجود ناخوشلاری ساغالتماق کافی دگل
امراضین قاباغنی آتماق ایچون جدی تدبیرلر گورمک
لازمدر.

۳۳ - کوچهلرده، بازارلاردا، ایولرده نامیزلیگه
چرکابه پینتی لیگه یول ویریلمه مک ایچون تدبیرلر گورو-
لمه لیدر.

۳۴ - قیزدیرما تیتره تمه (مالاریا) علیهینه جدی مبارزه
آپاریلما لیدر و بو کیمی مه لک مرضلری تورهدن سبیلر آرادان
قالدیریلما لیدر باتلاقلار قورودولمالی باغلار و آغاجلارین
سای آرتمالی در.

۳۵ - کچلیک، تراخوما و سایر مسری ناخوشلیقلاری
آرادان قالدیرماق ایچون دولت جدی تدبیرلر گورملی و
بو ایشه مادی و معنوی کومک تیتیرم لیدر.

۳۶ - اهالیه گونده لیک حیاتیندا لازم اولان صحیه
معلوماتی ویرمک ایچون کنفرانسلار تشکیل ایتملی، رادیو
واسطه سیله خلقی باشا سالمالی و بو مقصدله خصوصی کتابچه لر
نشر اولونما لیدر.

۳۷ - گلجک نسلین تربیه سی ایچون شهرلرده و کند-
لرده کوزپه لر و یاشلی اوشاقلارا مخصوص جمعیتلر و دولت
حسابنه تربیه ایولری آچیلما لیدر.

ادبیات اینجه صنعت و مطبوعات

۳۸ - خلقین معنوی و روحی غداسی اولان ادبیات
و صنایع ظریفه نین ترقیسی ایچون هر بیر شرائطی یاراتماق
لازمدر. بو مقصدله تبریزده: آذربایجان یازیچیلاری و هنرورلر

جمعیتی تشکیل اولونمالیدر. بو جمعیتلرین آذربایجانین باشقا شهرلرینده و کندلرینده ده شعبه لری اولمالیدر.

۳۹ - یازیچی و هنر صاحب لرین زحمت حقلس رینی و یارادیجیلیق حقوقینی تأمین ایتمک ایچون دولت بودجه سینده کافی مقداردا بودجه تخصیص ایدیلمله لی هنرورلرین وجوده گتیردیگی اثرلره مکافات و یریلمله لی در.

۴۰ - نقاشلیق، مجسمه سازلیق و موسیقی ساحه سینده آذربایجان خلق یارادیجیلارین ابدی صنعتلرینی ساخلاماق مقصدیله دولت طرفندن مؤسسه لر و (آتلیه) کارگاه لرو وجوده گتیرمه لی واستادلارین الینین آلتیندا استعدادلی جوانلارا صنعت اوگره دیلملیدر.

۴۱ - آذربایجانین تاریخی یادگارلارینی حفظ ایتمک ایچون ملی بیر موزه وجوده گتیرمک لازم در.

۴۲ - آذربایجان دیلینده کتاب نشرینه مانع اولان آدابلار وطن خائنی و خلق دشمنی کیمی مسؤلیته آلینمالیدر.

۴۳ - معلملرین، دولت اداره لرینده ایشله یین خیردا مأمورلارین معاشلاری تأمین اولونمالیدر.

۴۴ - تیاترین بویوک اجتماعی تربیه اوجاغی اولدیغنی نظره آلاراق تبریز و باشقا آذربایجان شهرلرینده اولان تیاترلارین مخارجی دولت طرفیندن تأمین ایدیلمله لی در.

ملی مسئله

۴۵ - ایران مملکتی نین داخلنده یاشیان هر بیر ملتین داخلی مختاریت و اوز مقدراتینی تعیین ایتمک حقوقی، ایالت و ولایت انجمنلری واسطه سیله تأمین ایدیلمله لی در.

۴۶ - آذربایجانلیار کیمی خصوصیاته مالک اولان ایران خلقلری اجتماعی تشکیلاتلار و دولت اداره لرینده اوز آنا دیل لریندن استفاده ایتلمی و بو اداره لرده ملی دیل لرمانع سیز اولاراق ایشله دیلملی در.

محکمه ایشلری

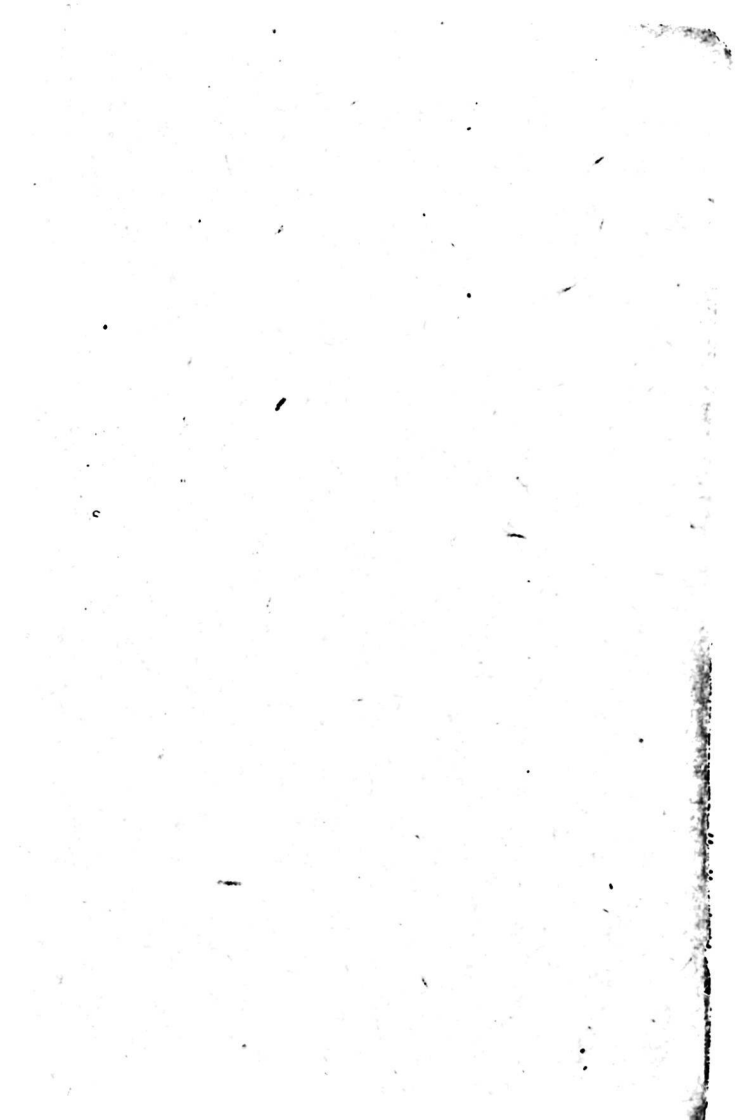
۴۷ - رضا شاه دوره سینده حقه بازلیق و زور ایله کچیریلیمش بوتون ارتجاعی قانونلار لغو ایدیلوب اونون عوضینده آزادلیق و دموکراسی اصوله او یغون قانونلار وضع ایدیلیملی و قاضی لرین استقلالی قطعی صورتده تامین اولونمالیدر. شهربانی و ژاندارم مأمورلارینین، حقوقی و قضائی ایشلرد قاریشمالارینا جداً صون قویولمالیدر.

۴۸ - محکمه لر هر جور تضییقدن آزاد اولمالی و آنحاق عدالت و حقه آرخالانمالی، سیاسی و مطبوعاتی محاکمه لر هیئت منصفه حضوریه اجرا ایدیلیمه لیدر. محکمه لرده ایشلر چوق سیرع بیر صورتده انجام ویریلوب متهملری بلا تکلیف ساخلاماق جرم محسوب اولونمالیدر. محکمه لر مدعی العمومین رسمی امری اولمادان هیچ بیر کسین ایوینه گیروب تفتیش ایتمک اولماز. شهربانی و ژاندارم مظنون اولدیغی اشخاصی انضباط طریقله ۲۴ ساعتدن آرتیق توقیفده ساخلیا بیلمز. گناهسیر حبس و تبعیدلر جرم حساب اولونوب اونا مرتکب اولانلار جزالانمالی درلار.

۴۹ - کچمیش جنایتکارلاری محکمه یه جلب ایدوب و اونلارین ۲۴ ایللیک حسابلارینه یتیشوب جرملری اثبات ایدیلر ایسه فوراً جزالانمالیدر.

آرتش حقیقده

۵۰ - آرتشین اصلاحی و اونین دموکرات ئولکده
لایق بیر آرتش کیمی اداره اولونان مناسب بیر وضعه سالنیماسی
همچنین نظام وظیفه قانونی خلق نفعنه دگیشلمه سی
لازم در.

آذربایجان دموکرات فرقه سینین نظامنامه سی

۱ - فرقیه کیملر قبول اولونا بیلرلر.

الف) فرقه نین مرام نامه سیننی قبول ایدوب و نظامنامه سیننه تابع اولانلار.

ب) حد اقل ایگرمی یاشا مالک اولانلار.

پ) فرقه نین رسمی حوزه لرینین بیرینده مرتبا شرکت ایدوب و فرقه مسئولیتی قبول ایدنلر.

۲ - فرقیه قبول اولمیانلار.

الف) ایستهر شخصی ایستهر ایسه دولتی و ملی امواله خیانت و خلق آراسیندا کلاه بردارلیق و بد اخلاقلیق اینه مشهور اولانلار.

ب) اوغورلیق و جنائی محکومیتی اولنار.

پ) کچمیش دیکتاتورا دوره سینده و حاضردا آزادلیق عایهینه مبارزه آپارانلار.

ت) تریاک و آلکولا عادی اولانلار.

ث) آیری سیاسی فرقه لره عضو اولانلار.

تبصره - سیاسی محکومیت لر کمیته مرکزی نین طرفندن

تحقیق اولونمالیدر و عمومی محکومیت لردن استثنادر.

۳ - فرقه دن خارج ایدیلرلر.

الف) فرقه انتظامنی پوزان، فرقه نامه سوء استفاده ایدن

و فرقه اسرارینی افشا ایدنلر.

ب) عذر سیز اوچ دفعه متوالی حوزہ جلسہ لرینده حاضر اولمیانلار.

پ) عذر سیز اوچ آی متوالی عضویت حقی ویرمینلر اول دفعه تویخیخ اگر تکرار اولورسا فرقه دن چیقاریلیر.

تبصره - فرقه نین اسرارینی خارجدہ افشا ایدهن، فرقیہ خیانت ایدنلر و جاسوسلیق صفتیلہ فرقیہ داخل اولانلار اثبات اولوندوقدان صورنا فرقه محکمه سینین قراریلہ اعدام جزاسینه قدر جزالانمالیدرلار.

۴ - تازه عضولرین قبولی.

الف) فرقیہ عضو اولماق ایستین شخصلر فرقه طرفیندن تهیه ایدیلیمیش کتبی درخواست واسطه سی و ایکی نفر فرقه عضونین معرفلیگیله قبول اولونور.

۵ - عضو اولماق ایچون درخواست ویرن شخصلر حوزہ نین جلسہ سینده اکثریت آراء و محلی کمیته نین تصویبیلہ قبول اولونور.

تبصره ۱ - محلی کمیته طرفیندن قبول اولونان شخصلرین صلاحیتی اولمازسا مرکزی کمیته رد ایدہ بیلر.
۲ - فرقه بلیطلری مرکزی کمیته طرفیندن صادر اولمالیدر.

۶ - هر عضو فرقه ایچر سینده فرقه دموکراتیا حقوقونه مالکدر یعنی هانسی صنف و طبقه دن اولارسا اولسون فرقه نین ان عالی اورگانینا بیلہ انتخاب ایدوب و ایدیلیمگه حقلی در.

۷ - فرقه عضولری نین وظیفه سی.

الف) فرقه نین اسرارینی حفظ ایتمیلیدر.

ب) فرقه طرفیندن ویریلن وظیفه لری بیر سرباز کیمی قبول و حیاته کچیرمیلیدر.

پ) فرقه‌نین هر گونده‌لیک مسئله‌لریله مراقلا‌نوب و او گرنمیلیدر.

ت) فرقه‌نین نظامنامه و مراننامه‌سین ماده به ماده او گرنمیلیدر.

ث) ایسته‌ر الفبا ایستر ایسه سیاسی بی‌سوادلیغینی مخصوصاً اوز آنادیلینده لغو ایتمیلیدر.

۸ - هر عضو آیدا آشاغیداکی قرار اوزره عضولیک حقیقی حوزه تحویل دارلارینا ویرمیلیدر.

۱۰۰۰ ریال قدر قازانجی اونلاردان آیدا ۲ قران

۱۰۰۰ ریالدان ۲۰۰۰ ریاله قدر ۱٪، ۲۰۰۱ ریالدان

۵۰۰۰ ریاله قدر ۲٪، ۵۰۰۱ ریالدان ۷۵۰۰ ریاله قدر ۳٪

۷۵۰۱ ریالدان یوخاری ۵٪.

تبصره ۱) عضولیک حقیقی هر بیر قبول اولونان عضو

ایچون درخواست ویردیگی تاریخدن حساب اولونور.

۲) فرقه داخل اولماق ایستینلر کمیته طرفیندن قبول

اولدوقدان صونرا بیر آیلیق عضویت حقیقی حدودینده ورو-دیه ویرمیلیدر.

۳ - بیکار و عایدی اولمیان عضولر اوز حوزه هیئت

عامله‌سینین تصدیقیله عضولیک حقیقی ویرمکدن معافدر.

حوزه‌لر

۹ - فرقه‌نین اساسینی تشکیل ایدن حوزه‌لردر. اونا

گوره‌ده هر عضو حتمی صورتده فرقه‌نین حوزه‌لرینین بیرینده رسماً شرکت ایتمیلیدر.

۱۰ - هر حوزه ش نفردن اسگیک اولماماق شرطیله

محلی کمیته‌نین موافقتیله تشکیل اولور.

تبصره) حوزه‌نین افرادی حد اکثر نیجه نفر اولاجاقی مربوط کمیته‌نین تصمیمندن آسیلی در. و هر بیر محلی و ولایتی کمیته، مرکزی کمیته طرفیندن تصدیق ایدیلهدیکن صورنا رسمیت آلیر.

۱۱ - هر حوزه اقلا هفته‌ده بیر دفعه نوبتی جلسه و لازم گلدیکده فوق‌العاده جلسه تشکیل ایده بیلر.

تبصره) کندلرده اولان حوزه لر زراعت و قتلری مربوط کمیته- لرین اجازه‌سیله آیدا ایکی دفعه دن اسگیك اولماق شرطیله جلسه و قتلرینی آزالدا بیلرلر.

۱۲ - هر حوزه اوز ایچریسیندن مخفی و یا علنی رای ایله حوزه‌نی اداره ایتمک ایچون هیئت عامله انتخاب ایتلمی در.

۱۳ - هیئت عامله اوچ نفر یعنی صدر، کاتب، تحویدار- دان عبارت اولراق حوزه ایشلرینی اداره و اونلارین صورت جلسه لرینی تنظیم ایدوب کمیته لره یتیرمک و حوزه عصورلرینین عضولیک حقلرینی بیغوب و کمیته صندوقینه ویرملیدر.

کنفرانس‌لار

۱۴ - کنفرانس‌لار ایله بیر دفعه اولراق کنگره یا مرکزی کمیته‌نین قرار و گوستریشی اوزره تشکیل اولونور.

۱۵ - حومه کنفرانس‌لاری ایستر کند ایسترسه قصبه، حومه داخنده اولان حوزه لر واسطه‌سیله حومه کمیته‌سی تعیین ایتدیگی سایا گوره انتخاب اولونموش نماینده لر دن تشکیل اولونور.

۱۶ - تشکیل اولونموش حومه کنفرانس‌لاری آشاغیدد- کی ایشلری انجام ویرملیدر.

الف - کیچمیش حومه کمیته‌سی نین ایشلرینی نظردن کیچیریر.

ب - حومه فرقه تشکیلاتنی اداره ایتمک ایچون تازہ حومه کمیته سی و حومه تفتیش کمیونی انتخاب ایدوب و لازمی گوستریشلر ویرمیلیدر.

پ - محلی فرقه کنفرانسینا محلی کمیته نین گوستردیگی سایا گوره نماینده انتخاب ایتمه لیدر.

۱۷ - محلی کنفرانسار ایتر کند ایسترقصبه و ایستر شهرلرده هر محله اولان حوزہ لر و حومه لردن انتخاب اولان نماینده لردن تشکیل اولور.

۱۸ - تشکیل اولونموش محلی کنفرانسار آشاغیدا کی ایشلری انجام ویرمیلیدر.

الف - کچمیش محلی کمیته نین تشکیلاتی، تبلیغاتی، مالی ایشلر حقیقده و هایله تفتیش کمیونی حقیقده گزارش لرنی ایشدوب و اونلارین گله جک ایشلری بار سینده وللار گوستریر.

ب - فرقه نین ایشلرنی گله جکده اداره ایتمک ایچون ینی محلی کمیته و تفتیش کمیونی انتخاب ایدوب و اونلارا لازمی دستور و گوستریشلر ویریر.

پ - تشکیل تاپاجاق ولایتی کنفرانس ایچون ولایتی کمیته نین گوستردیگی سایا گوره نماینده انتخاب ایدیر.

۱۹ - ولایتی کنفرانسار محلی کنفرانسار دان سچیلمش نماینده لردن تشکیل اولونور.

۲۰ - ولایتی کنفرانسدا، اوز نوبه سینده محلی کنفرانس کیمی کچمیش ولایتی کمیته نین و تفتیش کمیونی نین گزارشینی ایشدوب لازمی گوستریشلر ویردیکدن سونرا گله جک ولایتی کمیته و تفتیش کمیونی انتخاب ایدیر.

۲۱ - ولایتی کنفرانس کنگره ایچون مرکزی کمیته نین گوستردیگی ساپا گوره نماینده انتخاب ایدیر.

۲۲ - کنگره ولایتی کنفرانسلاردا انتخاب اولونموش نماینده لردن تشکیل اولونور.

۲۳ - کنگره کچمیش مرکزی کمیته و مرکزی تفتیش کمیونین معروضه و حق حسابینی ایشیده رک اونون گوردیگی ایشلره قیمت قائل اولور.

۲۴ - کنگره فرقه نین گله جک ایشلرینی اداره ایتمک ایچون نینی مرکزی کمیته و مرکزی تفتیش کمیونینی انتخاب ایدوب و اونلارا لازمی گوستربشله ویریر.

تبصره - حومه کمیته لری آزی ۵ چوقی ۷، محلی کمیته لری آزی ۱۵ چوقی ۲۱، ولایتی کمیته لری آزی ۲۱ چوقی ۲۷ و مرکزی کمیته ایسه، آزی ۳۱ چوقی ۴۵ نفر اولمالی و همچنین تفتیش کمیونلارینین اعضاسنین سایی حومه، محلی، ولایتی کنفرانسلاردان و کنگره دن آسلیدر.

کمیته لری و اونلارین وظیفه لری

۲۵ - ایستر حومه ایستر محلی ایستر ولایتی و ایستر ایسه مرکزی کمیته نوز ایچریسندن هیئت عامله (پرنزیدوم) انتخاب ایدوب و گوروله جک ایشلری همان هیئت عامله آراسیندا آشاغیدا کی قرار اوزره تقسیم ایتملی درلر و هیئت عامله لرین سایی ۷ دن آزی و ۱۱ دن چوخ اولمامالیدر.

الف - هیئت اجرائیه.

ب - تشکیلات شعبه سی.

پ - تبلیغات شعبه سی.

ت - مالی شعبه سی.

تبصره - ۱ - هیئت اجرائیه اوپیری شعبه لرین فعالیتینی
تعلیم و اونلارا رهبرلیک ایتمیلیدر.

۲ - هیئت اجرائیه بیر صدر و ایکی معاوندن عبارتدر.

مرکزی کمیته لازم گلدیکده معاون ۳ نفرده انتخاب ایده بیلر.

۳ - ایستهر محلی یا ولایتی و یا مرکزی کمیتهده

تشکیلات، تبلیغات و مالی کمسیونلارین عضولری کمیته

عضوی اولمیوب ولی فرقه نین آیری فعال عضولربندن ده اولا

بیلر فقط کمسیونون رهبری حمتا کمیته عضولربندن اولمالیدر.

۲۶ - حومه و محلی کمیته اوزونه تابع اولان حوزده-

لری رهبرلیک ایدوب اونلارین تشکیلاتی، سیاسی و اخلاقی

سویه لرینی یوکسولتملی، ولایتی و مرکزی کمیته لرین قرار

و گوستریشلرینی محل لرده اجرا ایتلملی و بیلر ده گوردو کیری

ایشلر حقنده مافوق کمیته لره گزارش ویرمیلیدر.

۲۷ - ولایتی کمیته لر تابع اولدیغی محلی کمیته لره

رهبرلیک ایدوب و مرکزی کمیته نین دستور و گوستریشلرینی

فرقه ایچری سینده یایماق و بیطرفلری فرقه نین آردنجا آیزماق

و گنیش خلق دسته لرینی فرقه نین سیاستیه تائیش و آشنا ایتمیلیدر.

۲۸ - مرکزی کمیته کنگره نین قرار و قطعنامه لرین

ایستر فرقه داخلینده و یا اونون خارجینده حیاته تطبیق

ایتمیلیدر و همچنین کنگره نین تعیین ایتدیگی خط مشی.

اوزره فرقه نی رهبرلیک ایدوب و اونوی دوغری، دوزگون

هدفینه چا اندیرمالیدر.

تبصره ۱ - محلی و ولایتی کمیته لر هر ایکی آیدا

بیر دفعه اولاراق و مرکزی کمیته هر اوچ آیدا بیر دفعه

اولماق شرطیه پله نوم جلسه سینی تشکیل ایتلملی فرقه نین

قارشيسندا دوران مهم سياسي و اجتماعي مسئلہ لری مذاکرہ ایتملیدر.

۲ - فرقه دموکراسی مرکزیت اصولیله قورولدوسی

ایچون محلی ۱ یرلی تشکیلاتلار مافوق تشکیلاتلارا تابع اولوب و اونلارین قرارلارینی حیاته کچیریر.

۳ - ایستر محلی، ولایتی و مرکزی کمیته نوبتی پلہنوم جلسہ لریندن سوای لازم گلدیگی تقدیرده فوق العاده پلہنوم جلسہ لریده دعوت ایدہ بیئر.

۴ - فوق العاده پلہنوملارین دعوتی مافوق کمیته لرین اجازه سیله اولمالیدر.

۲۹ - بوتون کمیته لرده هر شعبه اوز فعالیتی ایچون اوچ آیلیق برنامه تنظیم ایتملی و اونونلا ایشله ملی درلر.

کنگره

۳۰ - کنگره فرقه نین ان عالی اور گانیدر، کنگره نین اختیاری نامحدوددر. کنگره فرقه نین عمومی سیاسی (داخلی و خارجی)، اقتصادی و تشکیلاتی بیخظ حرکه سیننی تعیین ایدوب اونون نظامنامه و مرامنامه سینده اصلاح ییلدیگی کیمی تغییرات و دخل تصرف ایتمگه اختیارنی در.

تفتیش کمیسیونلاری و اونلارین وظیفه لری

۳۱ - تفتیش کمیسیونلاری بیرنجی نوبده اوز مربوط کمیته لرینه کمکچیدرلر.

۳۲ - تفتیش کمیسیونلاری اولجه فرقه نین مالی ایشلرینه رسیده لیک ایتمگه برابر مافوق کمیته لرین ویریلن دستور-لارین یرلرده دوزگون و دوغری حیاته کچمه سیننی کنترل

آتمنی و بو باره ده اولان گزارش لرینی مافوق کمیته لره و تیش کمیسیونلارینه ویرملیدرلر.

۳۳- فرقه عضولری طرفیندن ویریلن تشکیلاتی و عضولرین شخصینه عاید اولان شکایتلره رسیده لیک ایدوب اوز نظریه لرین قید ایتمکله مر بوط کمیته لره گزارش ویرملیدرلر.

۳۴- فرقه عضولرینین انتظامی پوزماق، عضویت حقلرینی ویرمه مک و فرقه عضولرینه یاراشمیان حرکتلره مرتکب اولان عضولر حقیقنده ویریلن گزارشلره یتشوب اولنلارین باره سینده نظریه لرینی و قرارلارینی قید ایتمکله مربوط کمیته و مافوق تفتیش کمیسیونلارینا ویرملیدرلر.

۳۵- ۳ نجی ماده نین تبصره سی موجبجه متهم اولانلار فرقه محکمه سینه ویریلمه لیدر و محکمه نین آیریجا اولاراق آئین نامه سی تنظیم اولونوب مرکزی کمیته نین تصدیقنه یتریلملیدر.

۳۶- فرقه تشکیلاتی داخلنده اولان مکاتبات آلتی آی مدتنه قدر فقط آذربایجان دلینه چوریلملیدر.

۳۷- حزب توده ایرانین آذربایجان دا اولان سازمان جوانان توده تشکیلاتی بوندان سونرا آذربایجان دموکرات جوانلار تشکیلاتی نامی آلمالی و آذربایجان دموکرات فرقه سینین رهبرلیگی آلتیندا ایشله ملیدر.

بو مرانامه ۵۰ ماده و نظامنامه ۳۷ ماده دن عبارت آذربایجان دموکرات فرقه سینین ۱۳۲۴ نجی ایل ۱۰-۱۳ مهر آیندا تشکیل اولونموش برنجی کنگره طرفیندن تصویب اولونموشدر.

